

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидэкы

№ 157 (22127)

2020-рэ ильес

ШЭМБЭТ

ЮНЫГЬОМ и 5

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

къыхетыутыгъэхэр ыкы
нэмикі къебархэр

тисайт ижъугъотштых

WWW.ADYGOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Оперативнэ штабы изэхэсигъу

Коронавирусым зимушомбъунымкэ шъолыр оперативнэ штабы зэхэсигъоу илагъэр Адыгэ Республикаем и Лышъхэу Къумпыйл Мурат зерищагъ.

Республикэм ипащэ юфтьхьа-
бзэр къызэуихызз, зэпахыре-
узым пашуеклогъэнимкэ пшъэ-
дэкъыж зыхыре структурэ-
хэм зэк'эми юфшэнным зэ-
хъокыныгъе фашын зэрэфаер
хигъенэфыкыгъ.

— Эпидемиологическэ уппъэ-
күнхэм язэхэшэн зэрифешьу-

къэзытырэ унашьохэр тшын-
хэ тъэкъышт, — къыуагъ Къум-
пыйл Мурат.

Роспотребнадзорым Адыгэ-
имкэ и Гъэлорышланлэ ипащэу
Сергей Завгороднем къызэ-
риуагъэмкэ, пандемиер къы-
зежагъэм щыублагъэу нэ-
бгырэ мини 145,8-мэ тестхэр

лъятағъэмкэ, коронавирусым
зимушомбъуным фытегъ-
псыхэгъэ пашшорыгъэш юф-
тьхабзэхэр зэхажэх зыхыуклэ
гъэсэнгъэм иучрежденихэм
анахъэу анаэ атырагъэтын
фае. Непэрэ мафэм мыш къэлэ-
еджаклохэр къяклоілэжыгъэх,
ащ къыхэкыкылэ зэпахыре узыр
къэлэцыкъухэми, ахэм яунагъо-
хэм арысхэми къапыхан ылъэ-
кыщт.

— Еджалэхэм къяклоілэрэ
пстэуми ятемпературэ шыгъэ-
ним, жыр зыукъэбзирэ пкы-
гъохэр ахэм ачлэтиным ыкы
обработкэ шыгъэнхэм, гъэс-
нэгъэм иучрежденихэм ахэт
пщэрихъалэхэм ясанитарнэ
зитет шапхъэхэм адиштэним
ренэу тэлъиллэн фае. Ю-
фышлэхэм узэрэзеклошт шы-
къэр къагурылоным мэхъанэ-
шко ил. Еджэлэ чэхъэгъум
дэж санитарнэ фильтрэм иоф-
шэн щызэтэгъэуцогъэн фае,

шэу тыкъеклоілэним, зэпахыре-
узым изиушомбъун къызщеч-
жъэрэг гъэунэфыгъэним мэ-
хъанэшхо ил. Ащ ишууагъэкэ
коронавирусым пашуеклогъэ-
ним фытегъэпсыхъэгъэ шуагъэ

арагъекуагъэх, зэпахыре узыр
къызыхагъэштыгъэр 3480-рэ
мэхъу, нэбгырэ 2964-рэ хъу-
жыгъэх, 29-мэ ядунай ахъо-
жыгъ.

Адыгэим и Лышъхэу зери-

къыхигъэштыгъ Адыгэим и
Лышъхэу.

Джащ фэдэу республикэм
ипащэ пшъэриль къыгъэуцуль
предприятихэм, сатыушынлэ
псэуальхэм ыкы шхаплэхэм
санитарнэ шапхъэхэр ашагэ-
гъэцэклэнхэмкэ улъякун юф-
тхъабзэу ашызэхажэхэрэм
ахэгъэхъогъэнэу.

АР-м псаунгыгъэр къэухъумэ-

ипащэ хигъэунэфыкыгъ. Къы-
зэралуагъэмкэ, цыфхэм япро-
цент 60-м ехъумэ вакцинэр
ахальхьащт.

— Ильесныкъо фэдиз хъу-
гъэу врачхэм гъэлъешыгъэ
шыкъэм тетэу юф ашэ, ахэм
атегъуагъэр джыри нахыбэ
тшы хъущтэп. Гриппым ыкы
пэтхъу-лутхъум замушом-
бъунымкэ иммунизацием мэ-

Пандемиер къызежсагъэм щыублагъэу нэбгырэ
мини 145,8-мэ тестхэр арагъэкюгъэх, зэпахыре
узыр къызыхагъэштыгъэр 3480-рэ мэхъу, нэбгырэ
2964-рэ хъуэжыгъэх, 29-мэ ядунай ахъожсагъ.

гъэнимкэ иминистрэу Мэрэ-
тыкъо Рустем къызэриуагъэм-
кэ, республикэм имедицинэ
учрежденихэм гриппым пэ-
шшуеклорэ вакцинэ мин 60 (на-
хыжхэм апае) къялэхъагъагъ,
къэлэцыкъу вакцинэри атыраго-
шнэурагъэхъагъ.

Врачхэм ыкы къэлэеғъаджэ-
хэм апэдэдэ вакцинэр ахэл-
хъэгъэн зэрэфаер, ахэм япчы-
гъэ процент 90-м къышыкылэ
зэрэмыхъущтыр республикэм

хъанэшхо ил, — къыуагъ Къум-
пыйл Мурат.

Джащ фэдэу цыфхэр жуу-
гъэу зыхэлэхъэхэр юфтьхьа-
бзэхэм, анахъэу джэгхэм,
язэхэшэн пстэуми анаэ тыра-
гъэтын, шапхъэу Ѣшлэхэр агъэ-
гъэцэклэнхэ зэрэфаер зэхэсигъом
къышыагъ.

АР-м и Лышъхэу
ипресс-къулыкъу
Сурэхэр А. Гусевым тыри-
хъгъэх.

Урысыем спортымкэ иминистрэ апэрэ мыл Унэшхо Адыгеим къышызэГуихыщт

Іоныгъом и б-м Урысые Федерациием спортымкэ иминистрэ Олег Матыцинрэ Адыгэ Республиком и Лышхъэу Къумпыл Муратрэ зэхэсигъоу зэхащэцтым шьольырымкэ физическэ культурэмрэ спортымрэ хэхъоныгъэ ашыным илофыгъо, джащ фэдэу лъэпкэ проектэу «Демографилем» къидыхэллытэгэе федеральнэ проектэу «Спортыр — щынэнгъэм ишапхъ» зыфиорэм игъецкэлэн щитегушызштых.

Іофхъабзэм изэфэхъысыжхэм ауж Урысыем спортымкэ и Министерствэр Адыгэ Республикэмрэ физическэ культурэм ыкы спортым альянсыкъокэ зэрэзэдэлжъэштхэм фэгъехыгъэ зээзэгыныгъакэм кэлхэштых.

Мы мэфэ дэдэм феде-

ральнэ министрэмрэ республикэм ипащэрэ Адыгеим щашыгъэ мыл Унэшхоу «Ошутен» зыфиорэм икъизэхын фэгъехыгъэ мэфэкэ зэхахъэм хэлэжьэштых.

Іофхъабзэм къидыхэлжъагъэу Дунэе политийскэ ассоциацием и Урысые секции ихоккейнэ

клубэу «Policeman» зыфиорэмрэ Адыгеимкэ мы спорт лъэпкыр зикласэхэм яхэшыпыкыгъэ командэрэ хоккей зэдешшыгъэштых.

Джащ фэдэу Адыгеим и Лышхъэу министрэр нэйусэ фишыщт республикэм испорт инфраструктурэ ипсэуальхэм.

Ныбжыкіхэр зэнэкъокъущтых

Фестивалэу «Российская студенческая весна» зыфиорэр мыгъэ Іоныгъом и 5-м къышегъэжъагъэу и 9-м нэс Ростов хэкум щыклощт.

Аш нэбгырэ мини 2-м ехъу хэлжъэнэу агъенафэ. Іофхъабзэм икъещаклохэр Урысыем иныбжыкіхэм я Союзэрэ платформэрэ «Россия — страна возможностей» зыфиорэмрэ.

Творческэ ыкы сэнаущыгъэ зыхэль ныбжыкіхэр тикъэралыгъо ишъолыр пстэуми къарыкыщтхэм хэхъоныгъэ ашыннымкэ іэпилэгъу афэхъульгъэнэр іофхъабзэм ишъэрэль шъхьал. Мы ильэсым фестивалым хэлэжъэштхэр лъэныкъуи 9-кэ зэнэкъокъущтых.

Шъолыр 70-мэ къарыкыщт ныбжыкіхэм мини 2-р чыпілэ зэнэкъокъухэм, интернет-проектэу «Студ.весна. Онлайн» зыфиорэм теклоныгъэ къащыдэзыхыгъэхэр ары, къеуатэ мыкомерческэ организацьеу «Россия страна возможностей» зыфиорэм игенеральнэ пащэу Алексей Комиссаровым. — Мы ильэсым фестивалым зэхъокыныгъэхэр фэтшыгъэх. Анахь шъхьалэштыр «Модэм» епхыгъэр ары. Зэнэкъокъу программэм къидыхэллытагъэу къагъэхъазыгъэ шъуашхэр фестивалым къышацэлгъэштых. Джащ фэдэу, музыкальнэ едзыгъэр лъэныкъуитлоу зэтетуутыгъ: «Ордукъэлонир» ыкы

«Музыкальнэ іэмэ-псымэхэр». Ныбжыкіхэм зыкъызэралъэлжъоштым уасэ фишыщт лъэныкъо пстэуми хэшыкы ку фызилэ жюри ыкы едзыгъо-

хэмкэ къахыгъэ баллхэр зэхагъэхъожынхэшь кэууххэр къэнэфэштых. Едзыгъо пэпчъ теклоныгъэр нэбгырэ зырызэу афагъэшьошшт. Аш даклоу

гранд-призерхэр къыхагъэштых.

Жюриим нэбгырэ 40 хэтышт: Урысыем итеатральнэ тын анах лъаплэу «Золотая маска» зыфиорэм илаураатэу, къэшуюаклохэр зыгъасэхэу Владимир Варнава, театрэмрэ киномрэ яактрисэу Анастасия Панина, проектэу «Жъуагъохэм яфабрик» зыфиорэм ипродюсерэу Владимир Коробка, музыкантэу Вахтанг, нэмыххэрэ.

Урысыем иныбжыкіхэм я

союзэрэ Газпромбанкырэ зэгүсэхэу творческэ ныбжыкіхэм агу къыдащэнэу ахъщэ шүхъафтын зэрыль іофхъабзэ зэхащэцт. Анах дэгъухэм сомэ мини 100, сомэ мин 50 ыкы сомэ мин 30 атырагощт.

Фестивалэу «Российская студенческая весна» зыфиорэм ильэс къэ Адыгеим илъяклохэр хэлажьэх. Ау коронавирусым ыпкъ къикыкэ мыгъэ зы нэбгыр ныэп тиреспублике икъищтыр. «Студенческая весна» зыфиорэр шьольтыр организацьеу Анастасия Чудаковам къызэриугъэмкэ, Адыгэ къэралыгъо университетым и МГГТК идизайнер ныбжыкіхэм Анна Горковенкэр фестивалым хэлэжъэшт. Лъэпкэ нэшанхэр къызыхэшхэрэ колекциеу «Сокол ясный» зыфиорэр фестивалым къышгъэлжъэшьошт. Мыщ хъульфыгъэ шьоши 6 хэхъэ.

— Блэкыгъэ ильэсым ичъэтийгъу мазэ испанскэ дизайнэр агентствэм ипащэу Ольга Иф Адыгеим къызэкэм, дизайнэр ныбжыкіхэм Анна Горковенкэр иколекции лъэшэу ыту рихыынаэ къытиридзагъ, — къыуагъ Анастасия Чудаковам. — Аш лъэпкэ нэшанхэр къызээрэхэшхэрэр, лъэныкъо зэфэшхъафыбэ къызэлъиубытэу зэришыгъэр къыхигъэшыгъыкы Испанием ригъблэгъагъ. Ау зэпахырэ узэу коронавирусыр къызежъэм пстэури къызэтэуцуагъ.

Адыгеим икъищт дизайнэр ныбжыкіхэр зэнэкъокъум къашхэшнэу фэтэо!

ІЭШҮҮНЭ Сусан.

Апэр дунэе заор

Тарихъим щыщ пышыгъохэр

Апэр дунэе заоу 1914 — 1918-рэ ильесхэм щылагъэр тарихъим инекъубгохэм егъашы ахекъокиэштэп. Къэралыгъо 38-рэ аш хэлэжьагъ, нэбгырэ миллиони 10 хэкюдагъ, миллион 20 фэдизмэ шьобжхэр атещагъэхэ хуугъэ.

Тарихъим къызэрхэнагъэм-къэ, 1914-рэ ильесым Германier заокъэ Урысъем ичыгу къызехъэм, пачыхъэм идээхэм ямызакъо къэзэкъ частхэри пэуцужыгъагъэх. Джащ фэдэу лъяпкъ зэфэшхъафхэм ялтыкъохэм ежхэм яштоигъоныгъэкъ подразделениехэр зэхацгъагъэх. Ахэм ашыщигъ Кавказскэ туземнэ шы дивизиер. Щэрджес шы полкэу 1914-рэ ильесым зэхацгъэри аш хахъэштыгъ.

Шіэнгыгъэлжхэм къызэрхтхъягъэмкъэ, полкыр зэрээхэтимкъэ ямышыкъагъ. Нэбгырэ 400-м щыщэу 200-р адигагъ, нэбгыри 100 фэдизир къэрэшэе, щэрджес ыкъи абазин лъяпкъхэм къахэкъыгъагъэх, адри 100-р ахъязыгъагъ. Офицерхэм грузини, адиги, ермэли, урыси, къэзэки ахэтагъ.

Шыухэмре офицерхэмрэ зэ-

зыпхыщтыгъагъэхэр Пшызэ шьольыр икъэзэкъхэм къахэкъыгъэхъу, дээ къулыкъум оптышхозызилэхэр ары. Полкъим хэтыгъэ күшхъэчіэсхэм дзэклоплкъэ яджэштыгъагъэх, ежхэм яштоигъоныгъэкъ къахэхъагъагъэхэр (добровольцы) алоштыгъ.

Щэрджес полкыр Ермэлхъаблэ щагъэпсыгъагъ. Аш икомандиргъэр подполковнику Александар Чавчавадзе, къудажэу Адэмые щыщ Набэкъо Мышъэост ефэндэу илагъ. Тарихъим къызэрхтлгъээсэжыгъэмкъэ, Пшызэ хэзгүм и Мыекъопэ отдел изакъоу Щэрджес полкъим хэтынэу шыу 63-рэ ыгъэхъазырыгъагъ. Ахэм ашыщигъагъ Кыкъя Билялэ, Kloe Даутэрэ Мосэрэ, Мэрэтыкъо Батыр, Іашхъэмэфэ Къарэ, Хъакъэмизэ Якъубэ, Бэгъэдэр Хъанахъо, Лые Асхъад, нэмыкъхэр.

Къушхъэчіэсхэм яполкхэм

ягъэпсынкъэ шапхъэу щылагъэхэм адиштэу нэмыкъи частхэм япшээрыль дэдэхэр мыхэми афагъэуцщыгъэх, пачыхъэм идээхэм яшапхъэхэри агъэцакъэштыгъэх. Күшхъэчіэсхэм полкъим ежхэм яшхэм атесэу хахъэштыгъэх, аш игъусэн фэе пстэури, Ыашэри, щыгъынэу ашыгъыри ежхэм яунаеу щыгъыгъ.

Шыудзэм пшьедэкъыж щызыхыщтыгъэр нэбгыришьэ пэлчэ пашэу илэхэр ары. Ахэм зэуаплэм пшьэрэлтишхэхэр щыялагъэх, зэрэзшигъэштхэр рахъухъэу берэ къыхэкъыщтыгъ, шыухэм къахэштыгъагъэхэри, ауж къинагъэхэри агъэунэфыщтыгъэх. Апэрэ шыушишьэм япшэгъэр джы Краснодар краим и Мостовской район ит станицэу Костромском икъигъэ къэзэхэм ашыщэу, штабс-капитанэу Сергей Лихачевыр ары.

Ятлонэрэ шыушишьэм «майкопскэкъэ» заджэштыгъэхэм штабс-ротмистрэу, Елисаветградскэ юнкерскэ кавалерийскэ училишыр ыкъи офицерхэр зыщеджэрэ кавалерийскэ еджаплэу Петербург дэтыр къэзыухыгъэхэу Клэлэч (Келеч) Султлан-Джэрэе ипэшща.

Черниговскэ губернием иоркъхэм къахэкъыгъэу къэзэкъ полкъэм ашыщ къулыкъу щызыхыщтыгъэ штабс-ротмистрэу Евгений Озоровскэр ящэнэрэ шыушишьэм икомандиргъ.

Яплэнэришьэм «абхазскэкъэ» алъытэштыгъэм Финлянддием къикъыгъэу Кавказ къыбым къулыкъу щызыхыщтыгъэ штабс-ротмистрэу Генрих Бьерквист пэцнэйгъэр дызэрихъагъ.

Тарихъим къызэрхэнагъэм-къэ, заор мэкъофэкъэ мы пащэхэр мызэу-мытлоу зэблахъугъэх. Султлан-Джэрэе закъор ары аухыфэкъэ командир Іэнатээр зыламыгъэхэр. Ар адигэхэм ашыщэу анахъэу лъытэнэгъэ зыфашыщтыгъэ офицерыгъэу къатхыжы.

Щэрджес полкъим хэхэр, адри дивизие пстэумэ афэдэу, лъыблэнагъэу ахэлымкъэ, зэрэзэдэлжыхъэрэмкъэ мызэу-мытлоу къа-хэштыгъэх. Шыухэм, къэзэхэм

ыкъи офицерхэм а ильесхэм лыхъужыныгъэу зэрахъагъэр тарихъим къыхэнэжыгъ. 1915-рэ ильесым шыухэу къудажэу Аскъэлае щыщ Бэгъушэ Лыурэ Шэбнэхъаблэ къикъыгъэ Мамый Хъураэрэ зэуаплэм лутхэу, полкэу къыззлаклорэр къаухумээ сывхатым ехъурэ пыир къамыгъаклоу пэуцужыгъагъэхэу къатхыжы.

Джащ фэдэу хъарынэц материалхэм къахэнэжыгъэхэм ашыщы связноштыгъэу къудажэу Хъакъэмизэ щыщ Биданэкъо Махъмудэ, Султлан-Джэрэй зипэшэ нэбгыришьэм хэтигъэхэу, Хъатыгъужыкъуа щыщхэу Пчэнышшо Лыу, Хъакъэмизэ Цыкъу, станицэу Тульскэм щыщ Иван Тураевыр, Тэшүу Аюбэ, Емыкъи Койсын, Дэгужье Шуумафэ, нэмыкъыбэхэр.

Тичыплэгъу нэбгыришьэм ехъу Апэрэ дунэе заом тын зэфэшхъафхэмкъэ къыщыхагъэштыгъэх. Нэбгырэ 14-мэ, Дмитрий Анчабадзе, Байрамыкъо Джатай, Султлан Байзэт-Джэрэе, аш Георгиевскэ Ыашэри къыратыгъагъ, Григорий Гуляевым, Джарымэ Муссэ, Къэблэхъэ Джамалбый, Константин Когония, Василий Мали, Пэкэшхо Уцужыкъо, Динила Поповым, Максим Сафоновым, Шъхъэлхъо Рэмэсанэ, Хъамыкъо Зэчэрые ыкъи Сергей Черняковым, Георгиевскэ къащым иштуашхэр эзкъэри къафагъэшьошагъэх.

Мы хуугъэш-шагъэм ишлэжь пытэнэл фэшл АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм Апэрэ дунэе заом Адыгэим икъушхъэчэхэмрэ Пшызэ шьольырим икъэзэхъэмрэ зэрэзэдэзэуагъэхэм ишлэжь Мафэу Іоныгъом и 5-р гъэнэфэгъэным фэгъэхыгъэхэзэгъэуагъэхэм 2014-рэ ильесым ыштагъ.

1917-рэ ильесым, революцием ыуж, Петроград аштэнэм пае Щэрджес полкыр агъафедэнэу ыуж итыгъэхэу, нэүжым зэбгыратуцжыгъагъэу шэнэгъэлэхъэм къатхыжы.

ХЪУТ Нэфсэт.

Пенсиехэр

Чъэпьюогъум и 1-м блэмыхкIэу

Федеральнэ фэгъэкютэнхэр зиэхэм социальнэ фэло-фашхэр къафагъецкIэштхэмэ, хъауми ахэм ачыпIэкIэ ахьщэ тын къафекющтмэ ежхэм къихахынэу амал яIеу щыт. Законым къизэрещидэлтыатагъэмкIэ, ар чъэпьюогу мазэм и 1-м шомыкIэу къагъэнэфэн фае.

НахыпекIэ къихихыгъахэу ыкIи аш зэхъокыныгъэ фишын гухэль зимиIэхэр ПенсиехэмкIэ фондым екIопIэнхэ ишыкIагъэп, ау зэблэзыхумэ зышоигъохэм пальэм шомыкIэу фондыр щагъэгъозэн фае. Аш фэгъехыгъэ льэу тхылтыр МФЦ-м Ѣштыми хъущт, электроннэ шыкIэри къизфэбгъэфедэн пльэкIыщт.

Джащ фэдэу льэу тхылтым итынкIэ интернетыр бгъэфедэн амал Ѣши. УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд инэклубго: www.pfrf.ru, къералыгъо фэло-фашхэр япортал: www.gosuslugi.ru.

Социальнэ фэло-фашхэр къизэрэзыIэкIэбгъэхьашт шыкIэри ильэс къес зэблэпхүн уфит. Ахэр къизэратахэрэм ашыщых сэкъатныгъэ зиэхэр, зэо-зэпэуцужхэм яветранхэр, радиацием иягъэ зэригъэкыгъэхэр, нэмыхкIыбэхэр.

Фэло-фашхэр анахэу ахьщэр нахышиоу къихыхыгъэхэм пенсием е мазэ къес къатырэ ахьщэ

тынным тегъэхъугъэу къаратырэр ильэс къес индексации ашы. Мэзэе мазэм къыщыублагъэу сомэ 1155-рэ чапыч 6-рэ хъууль.

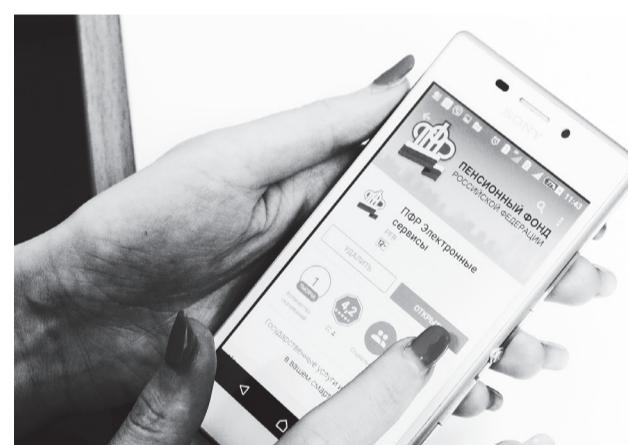
Аш щыщэу сомэ 889-рэ чапыч 66-р Iэзэгъу уцхэм, нэмыхкIэу посуныгъэм изэтегъеуцожын ишыкIэгъэ медицинэ пкыгъохэм е гъомылапхъэхэм ательятаагь, соми 137-рэ чапыч 63-р гъэпсэфыпIэ-ІэзапIэм ипутевкэ, соми 127-м ехъур аш зэрэкюшт мэшюку гъогум е нэмыхкIэу къалхэхэр зээзыхырэ маршрутым тет транспортным ыпкIэ апай.

Адьгейим Ѣшыпсэоу аш фэдэ социальнэ фэло-фашхэр къызтэфэхэрэр нэбгырэ 41000-м ехъу.

Телефоныр жъугъэфедэзэ

Зэрэдунаеу зэлъызыкIугъэ вирусыр джыри зэкIюжыгъэп. Аш фэшI, илыягъэу цыфхэм шъуахэмыхъэу, мобильнэ приложениер жъугъэфедэн амал зэрэшыIэр УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу АР-м Ѣшиэм джыри зэ шъугу къегъэкыжы.

Мы приложениемкIэ унэе лицевой счетым, ны мылькум язытет, пенсиюе е нэмыхкI ахьщэ тынэу агъянэфагъээр зыфэдизир зэбгэшIэнхэ пльэкIыщт. Джащ фэдэу ПенсиехэмкIэ фондым упчIэу фыуилэр фэбгъэзэн уфит, тхыль горэ уишыкIагъэми, цыфхэр ёзгъэблагъэрэ къулыкIум Iоф зэришIэрэ графикым зыщыгъэгъуазэ пшоигъоми IэпIэгъу къыпфэхъушт. Фондым иприложение зэрэбгъэфедэштим ыпкIэ птын ишыкIагъэп, Android ыкIи iOS зыфиорэ платформэхэм ашыгъэпсын пльэкIыщт. Аш уиханым

пае тамыгъиплI хъурэ кодыр иптхэнышъ, авторизация пшын фае. Нэужими а кодыр иптхээ приложениер бгъэфедэшт.

Пальэр льагъэкIотагъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу «О национальной платежной системе» зыфиорэм къызэрэшыдэллытагъэмкIэ, пенсиер банкым къызэклигъахъэхэрэм чъэпьюогу мазэу къаккорэм и 1-м къыщыублагъэу картэу «МИР» зыфиорэр ары яахьщэ къызэрыхъаштыр.

Почтэм е нэмыхкI организациеу пенсиехэр аэлкIэзгъахъэхэрэм къызфихыхъэрэм мы шапхъэр анэсирэп.

Пенсионерхэм ашыщыбэхэм «МИР»-р агъэфедэ, арэу Ѣштыми, ыгъэпсынэу зигъо имыфагъэхэр джыри Ѣши. Ахэм чъэпьюогу и 1-м нэс пальэр я, нэмыхкI картэу аэлкIэльым пенсиер къекюшт.

Нахыпэрэм фэдэу, пенсиер къызэрэлкIэхъашт шыкIэри шъхадж зэрэфаеу къихихыни, къихихыгъэр зэблхүүжыни фит. Аш пае льэу тхылтыр ПенсиехэмкIэ фондым ичыпIэ органэу зыпэблагъэм е МФЦ-м аштын ыльэкIыщт, интернетыр ыгъэфедэми хъущт.

**УФ-м ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу
АР-м Ѣшиэм
ипресс-къулыкIу**

Мазэм сомэ миллионитIум ехъу чанагъ

БзэджашIэхэм цыфхэр агъапцIэхээзэ ясчетхэм арыль ахьщэр зэрэрахырэр, аш пае ахэм сакыныгъэ къызхагъэфэн зэрэфаер хэбзэхъумакIохэм ренэу къаты.

ТелефонымкIэ къафитеогъэ амшылэрэ цыфхэм къариорэр агъэцакIэзэ бэхэм ахьщэшко чанэ. Джура уахтэм бзэджашIэхэм амхаягу агъэфедэрэй лудзигъэ шыкIэри ары. Аш фэдэ хъугъэ-шлэгъэ 40 шышихъэйм республикэм щагъэунэфыгъ. Цыфхэм зэрарэу ахьыгъэр сомэ миллионы 2-м ехъу.

ГъэпцIаклом къыриуагъэр ыгъэцкIагъ Мьеекъолэ районым Ѣшыпсэурэ ильэс 61-рэ зыныбж хъульфыгъэм ыкIи сомэ мин 250-рэ чинагь.

ригъэжъэн е нэмыхкI корпоративнэ номерэу Ѣштын ыльэкIыщт. Аш цыфхэм зильэгъукIэ нахь цыхъэ фешы, къираорэр зэкIэ егъэцакIэ. Ау непэмы номерхэр бзэджашIабэхэм алыгъ, арышь, сакыныгъэ къызхэжкугъэфэн фае.

ГъэпцIаклом къыриуагъэр ыгъэцкIагъ Мьеекъолэ районым Ѣшыпсэурэ ильэс 61-рэ зыныбж хъульфыгъэм ыкIи сомэ мин 250-рэ чинагь.

ТэххутэмыхкIое районым ис

бзылъфыгъэм ыльэныхкIохэм Ѣш фэдэ бзэджашIагъэ зэрэхъагъ, аш исчэт ильыгъэ сомэ мин 220-рэ рапхыгъ.

Республикэм Ѣшыпсэурэ бзылъфыгъэм фэтэрир бэджэндэу зэритирэр Интернетым къыригъэхъагъ. БзэджашIэу зыкыфэзыгъэзагъэм ахьщэр къыфыригъэхъаным пае картэм иономер ишыкIагъэу къыриуагъэр, аш зегъэцакIэм ыуж бзылъфыгъэм исчэт ильыгъэ сомэ мин 70-рэ рапхыгъ.

Мыш фэдэ хъугъэ-шлэгъэхэм шъуахэмийфэнэм фэшI фэнэу полицием икъулыкIу-шлэхэр джыри зэ къышхэжкугъэджэх.

Къэралыгъо автоинспекцием къеты

Щынэгъончъэ гъогухэр ярэлэх!

Іоныгъом и 1-м Адыгеим иеджаплэхэм яуухъэгъухэм гъогурыкъоныр ащыцинэгъончъэним инспекторхэм анаэ тырагъетыгъ.

Ильесыкъе еджэгъур зэрерагъэжъэжыгъемкъе ыкчи щынэгъончъэ гъогухэр яэнхэу полицейскэхэр къэлэдаклохэм афэлэйгъа.

Мы мафэм полицейскэ нэбгыри 100-м ехъурэм тэсэнгъэм иучреждениехэм къулукъур ащахъигъ. Лъэсрэклохэр зэхэтхэу зыщызэпрыкъихэрэ, машинада зыщызеклорэ чыплэхэм анахъэу анаэ тырагъетыгъ.

Еджаклохэм ащыщхэм щынэгъончъэним ишапхъэхэм афэлэхъыгъа, ны-тыхэм язеклуаклэ ныбжыкълэхэмкъ щысэшү хъунэу зэдэгүшүгъухэр адашыгъа.

Мэфэкъымкъэ афэгушуагъэх

Шэныгъэм и Мафэ төфэу зипсауныгъэ зэшыкъогъе къэлэцыкъухэр зыщайгъхэ еджеплэ-интернатым Адыгеим и Къэралыгъо автоинспекторхэр щылагъа.

Адыгэ Республикаем и ГИБДД ихэушхъафыгъа гъо батальон икомандирэу Едыдж Мурат еджеплэ-интернатым чэс къэлэцыкъухэм зауигъялагъ, ильесыкъе еджэгъур зэрерагъэжъэжыгъемкъе афэгушуагъ, щынэгъончъэу гъогум зэрэшызеклонхэ фаер агу къытэйгъыжыгъ.

Джащ фэдэу еджаплэм къызыуащхэкъе гъогу зэпрыкъыпэм наху щысакынхэм, нэфынэр къэзыйтире пкыгъохэр агэфедэнхэм Едыдж Мурат анаэ тырагъидэзагъ. Шэныгъе куухэр зэрэгэгъотынхэу, гъогурыкъоним ишапхъэхэр агэцэклэнхэу ар афэлэйгъа. Шухъафтын цыкъухэмкъе еджаклохэр ыгъегушуагъа.

Лъэпкъ проектым къыдыхэлъытагъэу

Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкчи шэпхъешүхэм адиштэрэ автомобиль гъогухэр» зыфиорэм иедзыгъо шъхьаэхэм ащыщ гъогурыкъоныр зэрэзэхэшагъэм ыкчи ащ епхыгъе шапхъэхэр зэрагъэцаклэхэрэм автоматаикэ шыкъиэм тетэу лыпльэгъэнимкъе технологиякъэхэр гъэпсыгъенхэр.

Адыгеим а юфым изы Iахъ щырагъэжъагъ, гъогурыкъоним ишапхъэхэр зэраукууагъэр къыхэзгъэшьхэрэ сурэт ыкчи видео тезыхыре комплексыкъэхэр агъэпсих.

Лъэпкъ проектым къыдыхэлъытагъэу, 2024-рэ ильесыкъе ехъулэу хэбзэукъонигъэхэр къыхэзгъэшьгъэнхэмкъе автоматаикэ шыкъиэм тетэу юф зышээрэ камэрэ 99-м наху мымакъеу ыкчи хыльзээшэ автомобилхэр зыщауплэккурэ пункти 6-рэ Адыгеим щагъэпсийнхэр агъэнафа.

2020-рэ ильесым мы юфым пэуагъэхъанэу сомэ миллионы 146-рэ къатлупшигъ, ащ иштуагъэкъе камэрэ 52-рэ агъэуцүйт.

Авариехэр нахьыбэу зыщыхыре щынэгъо чыплэхэу Къэралыгъо автоинспекцием къытэйнэфагъэхэм ахэр атырагъэуцүйтых.

Зэлукъэгъухэр адырялагъэх

Къэлэцыкъухэм яильесыкъе еджэгъу рамыгъэжъэжызз, автоинспекторхэм ны-тыхэм ыкчи къэлэгъаджэхэм зэлукъэгъухэр адьрялагъэх. Юфыгъо шъхьаэу зытегуущылагъэхэм ащыщ щынэгъончъэ гъогухэмкъе еджаплэм ныбжыкълэхэр зэреращлэштхэр.

Зэдэгүшүгъур оклофэ гъогурыкъоним ишапхъэхэр къэлэцыкъухэм дэгью арагъашэнхэмкъе ны-тыхэр полицейскэхэм къакъоуцонхэу аралыгъ. Шюкъ имылэу ар загъецахъе сабийхэм ящынэгъончъагъэ ухумагъэ хъущт.

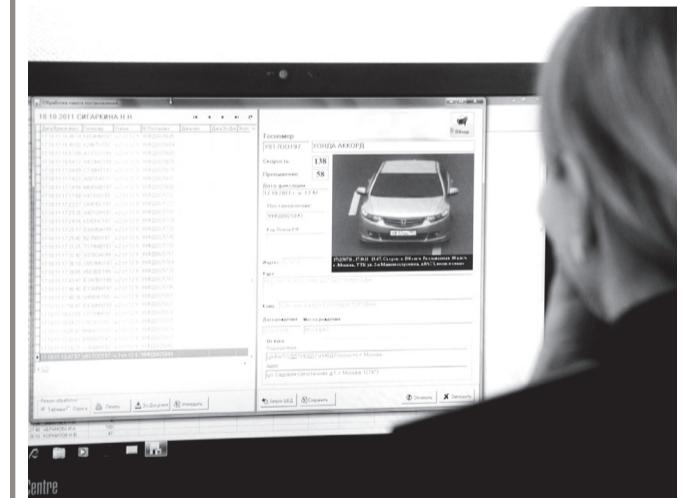
Джащ фэдэу алэрэ мазэхэм щынэгъончъэ гъогухэр ны-тыхэм къыхахъээз, къэлэцыкъухэр еджаплэм ащэхэмэ наху тэрээзу полицейскэхэм алтыгъ. Хэушхъафыгъигъэ ныбалъэхэр, тысылэхэр, щынэгъончъэ бгырыхыр зэрагъэфедэнхэ фаер агу къагъэкъыжыгъ.

Гъэсэнгъэм иучреждениехэм автомобилкъе альхэхэ зыхъукъе сакыныгъэ къызхагъэфэнэу инспекторхэр къяджагъэх.

Тазырыр зэратыжын альэкъышт шыкъэр

Автомобилыр зезифэхэрэм гъогурыкъоним ишапхъэхэр зэраукууагъэмкъе тазырэу къатыралхъагъэр зэратыжышт шыкъиэм фэгъэхыгъа Адыгеим и Къэралыгъо автоинспекции макъэ къегъэу.

Административнэ тазыр водителым зэрэтиралхъагъэм епхыгъэ унашьо зэрашыгъэм икъебар игъом къальыссынэм фэшл къэралыгъо фэло-фашлэхэм я Зыкъ портал www.gosuslugi.ru зыфиорэм зыщатхыимэ нахьышу.

Едзыгъо «Уведомления о штрафах» зыфиорэм хэхъанхэшь, sms-хэр къаэлэхъанхэр къыхахышт. Ащ ыпкъе хэльэп.

Къэралыгъо ыкчи муниципальнэ ахъщэ тыхнэм я Къэралыгъо къэбар системэ тазырим фэгъэхыгъэр къызэрихъагъэм тетэу а фэло-фашлэхэм sms-хэр макъэ къырагъеуцүйт.

Джащ фэдэу транспортым игъэзеклонкъе нэмьыкъе пшьэдэкъижхэм афэгъэхыгъа къэбар Къэралыгъо автоинспекцием иофициалнэ нэклубъо www.gibdd.ru зыфиорэм ижъугъотэшт.

Цыфым тазыр къызэрэтиралхъагъэм икъебар игъом къызылэхъээкъе, мэфэ 20-м къыклоц ащ ызыныкуу ытыжыштыр.

Гъогурыкъоним ишапхъэхэр зэраукууагъэхэм епхыгъэ административнэ тазырхэр почтэм ыкчи банхэм, къэралыгъо ыкчи муниципальнэ фэло-фашлэхэм я Зыкъ портал яамалкъе атынхэ альэкъышт.

**Нэклубъор зыгъэхъазырыгъэр
ІЭШЬИНЭ Сусан.**

Гупшысэ такъикъыпэхэр

УзЭхамышЛыкЛымЭ, о уизЭхЭшЛыкЛы укъикъонЭжы

Щынгъем утегущынгъем пшъэрыль нин ыкы кын. Икъежапли иухыжыкъе щыри пшээреп. Мышынгъем — мэзахэ. Пшапэрэми утырафеу мэхъу. Пшошырэр ары по мыхъуващыр! Хурзэм анах шагъори къэлшунеп, зыфэдэ мыхъуши щынгъем. Цыфым иакылтрэ икулайрэ зэхуишлэмэ, игупшысэ амалхэм афэорышлэ. Ари ренэу кыдехъуа?! Цыф жыалымын шъхэнэкл-шъхэлсынкъем задэмшишлэ уябгүкло пшошызэ, лъэбгүу кыуадзымэ, гъогу занкъем удадзыхэу хурэба? Башэрэ мэхъуш ары тофыр! Нэрьмыльэгъу

зэо-банэр нахь кын, пый гъэнэфагъэм нахьи. Цыф хилэм, пцыусым, мымэхъашэрэм кыуимышлэн щыла?! Аш фэдэ горэм ылоу зэхэсгыгъе: «Угу зыфэплърэм емыгашлэу, емылоу, ешлэн фе». Джакэм афэдэхэр арых сэ счишэйтanhэр нахь, хэт шэйтан ыльэгъугъ?

Щынгъем юшлэ, иешлүгъе зэхэзышлэхэу кыбдээзигохшэрэм щытхур адэж! Аш фэдэхэр нахьбэми, шумер игүсэш, тэгупшысэ. Тищынгъе щыхурэ-щынгъем задэмшишлэ уябгүкло пшошызэ, лъэбгүу кыуадзымэ, гъогу занкъем удадзыхэу хурэба? Башэрэ мэхъуш ары тофыр! Нэрьмыльэгъу

мафэр ошлу дах. Гъэтхэлэ тыгъэм ибзыхэр чыгум кытырекутэх. Жын фэбэ-шьэбэ юшлур псэ зыптым ыгъатхъеу зыгүещэ. Ошлэ-дэмышлэу а жын фэбэ-шьабэр къельы. Чыгышхъэхэр егъеуальх, еутхылкыых, реутэктих. Ошхыцэ жыгъэхэр нахь ины хүхэзэ, ошхышхом ошлур кыыхахъэ. Дунаир ушлункыгъе, шыблэри гүхэу мэгьюагъо. Ошхыцэ ин онтэгъухэм чыги, къэльгэни, лэжыгыни зэхакулагъэ. Дунэе рэхъатэу тицхэтигъэм а дунэе дэдэм ихьагьошлэгъо кынхэр кытэлгүйгъэх. Джаш

фэсэгъадэ цыфхэм язэфыщытыкъе. Пшысэм шур өм ренэу щытекло, ау щынгъем тыхапльэмэ, хыгъэ-шагъэм икъеуххэ теклыгъэр тэльэгъу.

Тымыльэгъухэу цыф хьеу зэклемэ ашолыкъырэм зеушъэфы. Зыми шомыллыкъырэ жыалымын зэхишыкъынэу щыгугыжырэп... Ежь изэхэшыкъырэ кынкъонэжы, идунэе зэхашлэрэ ишылэклакъэрэ кынфэнэжы.

ХҮҮТ Сар.

Адэмий.

ЦЭ дахэхэр

Нэфсэт
Нуриет
Асият
Разиет
Тэмар
Кулизар
Мэзагуу
Джаннтэмыр
Джамбулэт
Пицымыф
Асхад
Сахьид
Темыркъан
Рэмзан.

Шэн-зекЛуа- кИхэр

Нахыжым сэлам епхы-
ныр ыкыи уфэтэджыныр.

Нахыжым кылорэм
уедэйнуыр, зэпымыгъэуныр.

Нахыжым зыдэшысым, пцэ
мэузым фэдэу ущысыныр.

Усэ кIэкIхэр

Пэублэр

Алахь лъаплэм сельэль:
Слимыхынэу цыфыгъэр,
Сигъусэнэу шылпкъагъэр,
Згъэрэзэнэу ныбджэгъур,
Згъэфэбэнэу шуульгъур.
Згъэлъэпленэу насыпыр,
Згъэдхэнэу Дунаир.
Джэуапынчэ сымыхуу,
Тхъешкор кысфесакынэу.

СатыритЛухэр

Умышлэрэр умыло,
Halорэр мэлони.

Уишлүгъоми умыбгүнджау,
Уигъуджами умыджеуы.

Гугъэм уегъашу,
Гушум уегъашо.

Пшошырэр умыло,
Цыфыпсэр умыуы.

Уигупшысэ фэсакъ,
Уипсалъэ гъэлъаплэ.

Сызыптугъэр сильаплэ,
Сисабыйхэр сиплъаплэ.

СатыриплIхэр

Сичынэлъэ лъаплэ
Огум ыгуп,
Иорэд дахэ
Сыгум игуап.

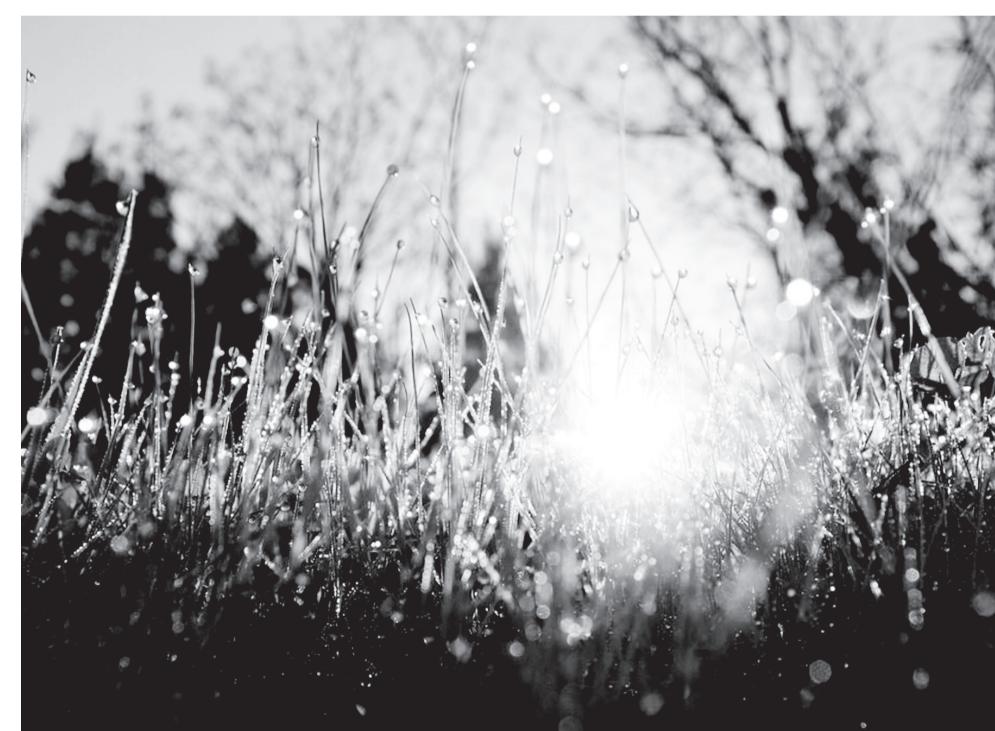
Пчэдыхъж осэпсыр
Тыжын утысэх,
Тыгъэ дышашъор
Аш ипсэхэх.

Мазэр гушлопсэу
Огум къесыхъэ,
Исурэт дахэу
Псыхъом зэрхэх.

Жыыбгъэм ишьабэ
Лапэр кыыпщефэ.
Зыщыфыртынэм
Цыфхэр зэшечфы.

Гъэмэфэ ошхыр
Чыыбгъэм ыбгъэгү.
Мэшы бэгьюагъэр
Сыгум игъогу.

Юфшлэгъу мафэм
Умыфэмийф,
Уигъэпсэфыгъуу
Гъунэ кыыльыф.

Ныбжыкъе гүйгүр сэлкэккыгъ,
Ау гу цыкылур зэрэклэл:
Щынгъем юр мынэкл,
Гукъэккылжыр къэрэл.

Цыф гукъэгъур мымакл,
Жыыгъо уахтэр мыпсынк,
Кыыпкъелэжъэрэ — гу закл.
Кыыпкъенакъэрэ — гу нэкл.

Сызэмэзшэрэ
Гушылэ заф.
Сызэмэзшыфырэр
Гушылэ хаф.

Иупшлэ умышлы,
Умыхъупшлапш.
Узымылахэрэм,
Зыкъемыгъаш.

Шэнышлом
Шлоу щылэр фэшъуаш.
Шэнышчэм
Укытэр ымыш.

Сызэмэжагъэр
Къэбар мышыу,
Сызылэжагъэр
Гушылэ Ѣшрэу.

Шынкъеу зыфап,
Ар о унапэ,
Дахэу гушылэ,
Ар о уихабзэ.

Шыорыш-нэшюшыр
Шугъэм ебгынэ,
Шхъэлэш-шхъэгъашор
Ем егъепшынэ.

Гу къэбээ-гушлур
Машлом щэпахэ,
Гу мэккэ-нэклыр
Псым Ѣшзэрхэх.

Гушуу-бзэшлур
Ыбзэ дэлажэ,
Псынкъэ бзэнэкъом
Ыбзэ елажэ.

Гушылэ фабэм
Псалэр зэреблы,
Гушылэ гуаом
Нэпсыр егъеблы.

Гупыкъ зимиэл
Тхъамыкъагъу,
Гумэкл хэфагъэр
Игъунэгъу.

Цыфыр, гъашIэр, гумэкIыгъохэр

Іэзэгъу афэхъуз,

МЭГУГЪЭ

Шынджие къоджэ псэуплэм хэхьэх къутырхэу Красноармейскэр, КъутырыкIэр, Къутырыжыр. ЯщыIакIэ зэдгъапшээ, бжъахьом тыйдэгүшIенэу итхъухьагь.

Красноармейскэр Шынджие нахь къипэгунэгъу. Аш тиблэкIыгъеу КъутырыкIэм тыкозэ зытэплыхьэ, нэм ыльэгъурер гум егъешагьо. Осэпсир темыкIеу мэку зыщтыупкIештыгъе мэзупхэр, псыхьоу Чыбый икъебархэр, шъоф зэйкIыхуу мэкумэшышIехэм алэжыхэрэр гум «щечэрэгхүү».

Чыбый псыхьоу къабзэу, йэзэгъупсэу щитыгь. Нэпкъхэр уцхэм зэлбакIугъеми, чыпIэр дахэ, рэхьат. Виктор Матвиенкэм ишагу тиинэсүфэ нэбгыртлумэ талукIагь. Псынэм псы къирахы, яфэо-фашIехэр агъэтакIех.

Къутырыр мэпсэу

Виктор Матвиенкэм ишагу зэжкуу. Джеу щыпшынэм, кэлэццыкIухэм къышачыханым, футбол щешIэнхэм афытегъэ-псыхьагьэп. Чыгур зэригъэль-пэрэр бысымым ипсэукIэ къышы.

Чыгхэм мышырсэр, къужыр къалукIагь, къутамхэр ращэхых. Бжъынэм, бжъыныфым, нэмыкIехуу къоджэ псэукIэм ишыкIагъехэм ягуу къэтшырэл. Бжъехэр нэппэлгэум итых, амаки зэхэтэхы.

– Чыгур тилэжьэу тесагь, – къеуатэ Виктор Матвиенкэм. – Сишхэгъусэ къизэрэссымэджахэм къыхехуу унэгъо тофхэр зехъэгъенхэр нахь хылын къисфэхьух. Арэу щитми, сиыг зъекIодырэп...

Бысымым къизэрэтиуагъеу,

якIалэхэр, пхъорэлъфхэр Краснодар щэпсэух. Къутырым къэкох, ИэпIэгэх къафэхыху.

– Къутырыр щы, ау цыф макI дэсир, нэбгырэ 20-м къехъухэрэл, – зэдэгүшIеэгъур лье-гъекIуатэ Матвиенкэм. – НыбжыкIехэр дэкIыжыгъэх, къалэр псэуплэу къыхахы.

«Чыг закъор жьым щещынэ», – адьгэмэ ало. В. Матвиенкэм ишагу дэт чыгхэр жыбгъешхоми щыщынхэрэл, лъэпсэ пытэ ашыгь. ГъэшIэгъоныр шъоур къызыыхэкIыре чыг-

зэзгъепшэштыр сшIэрэл.

Цыфыр ыугъоирэр шукIэ къетажкы. Бжъематэхэр зэгъэфагъеху хатэм хэтих. В. Матвиенкэм ИэпIасэу зэрэштыр ишагурэ ихатэрэ ятеплэкIэ къэошэ.

Шъоур – Іэзэгъу

Іанэм шъоур сидигъуи тетын фаеу В. Матвиенкэм ельытэ. Жыыбгъэ чыIэм укъыхэкIыгъэу унэм укъихъажьмэ, шъоур апэу къэпштэшт гъомылапхъэхэм ашыц.

Сабый къехъугъакIуу бгъекIэ агъашхэрэл, пкынэ-лынхэрэ зыгъэптиэрэл, шIэнгъэм, спортым, искуствэм апышагъэхэм, нэмыкIехэм шъоур ящикила-гъэу зэрэштырим В. Матвиенкэм къатагушиIеэз, ымакъэ Иэтигъеу къэшхыгь: «Шъоур зимишыкIеэгъэ цыф щыIеп», – къыуац аш.

хэри щагум зэрэштилэгъухэрэр ары.

– Чыгхэр джыри цыкIух, ильэси 10 уяжэн фае. Чыг пэпчь шьоу литрэ 60 къытын ылъэкIыт, – ало В. Матвиенкэм.

Үцим ельтигъэр

Шъоум илэшүүгээ, икъебзагъэ, идэгъугъэ уцим ельтигъэр. В. Матвиенкэм къизэриорэмкIэ, мэзыхом макIошь, цыфыбэ зылтымыIеэсирэ чыпIэм уцыр къышеугои. Аш фэдэ мэзым къыхэхыхирэ уцхэр шьоу дэгъу мэхъух, йэзэгъух.

Ильэс 40 фэдэз хуугъеу бжъахьоу тоф зышIэрэ хууль-фыгъэм седэуза, емызэшэу исэнэхьат зэрэлтигъекIуатэрэп.

Заом икIэлэццыкIу

Виктор Матвиенкэм ятэу Сергей Хэгъэгу зэошхом щыфхыгь. А лъэхъаным унагъор Краснодар краим щыпсэуштыгь. ИцыкIугъом къышыублагъеу кыныбэ зэпичигь. Ятэ имыIэжьэу ылъе тиуацагь. Краснодар зэкощижыххэм ильэс 20-м нахьыбэрэ гъээзтэу «Советская Кубань» зыфиорэм итиографии тоф щишIагь. Щытхъуухьагъэр, медалыр къифагъэшшошагъех.

Ветераным зэрилтигъэрэмкIэ, пенсийм щыэм, рэхьатэу унэм исын ылъэкIытэл. Бжъахьоу зэрэштым ишыIенгыгъэ лье-гъекIуатэ. Мэшэлахь, ильэс 79-рэ нынгъжыыми, итеплэкIэ аш фэдэз къыгъешагъеми пшIэхштэп.

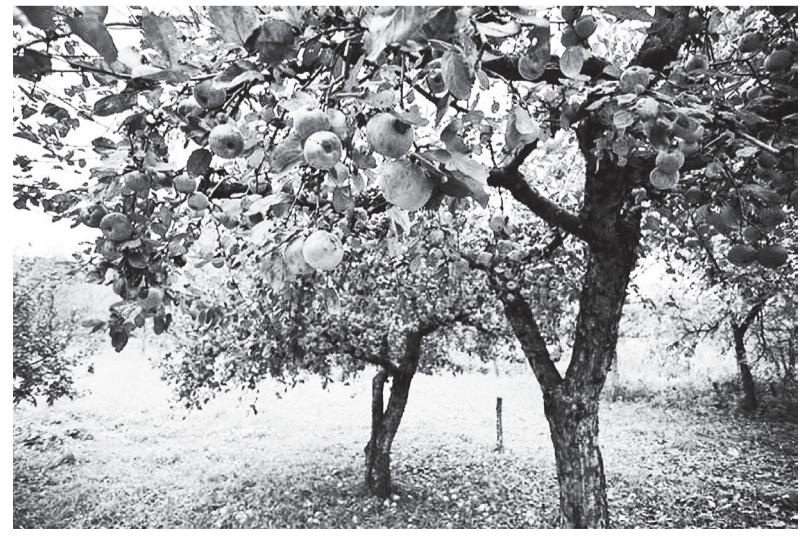
къашэх. КъутырыкIэм тучани, еджапIи, сымдэжэши, йэзапIи дээтэп.

Виктор Матвиенкэмрэ ишхъэгъусэрэ тыкъагъэкIотэжызэ, нэгушIоу къытэплыгъэх. ЩыIакIэу къыхахыгъэм рыразэх. КIэлэццыкIу щхы ма-къэхэр урамым щызэхахы, яджэгукIехэм альыпльэх ашоонгыу. Аш фэдэ уахьтэ къя-кIущтэу, къутырхэм заужыжыштэу тэри тэгүгъэ.

Хэгъэгу зэошхор къежьэгъэ къодьеу Виктор Матвиенкэм ятэ фэхыгъэ. Заом икIэлэццыкIухэм ашыщэу В. Матвиенкэм къызэрэтиуагъеу, Теклоныгъэм ия 75-рэ ильэс и Мафэ унагъом зыщыхагъэунэфхыкIым, щыIакIэу къытфэзыу-хумагъэхэм шукIэ атегущыагъэх. Заом лыгъэ щызезыха-гъэхэм, шIэжь яIэу ныбжыкIехэр пүгъэнхэм афэгъэхыгъэ зэулигъухэр нахьыбэрэ зэх-шэнхэ фаеу Виктор Матвиенкэм ельытэ.

Зичыгу зыгъэлъапIэрэм ихэ-гъэгу шу ельэгъу. В. Матвиенкэм дээ къулыкIур Казахстан щихыгь, лъэпкыбэ хуурэ дээм хэтигъ. Урысхэм, адьгэхэм, нэмыкIехэм ныбджэгъуныгъэ адырил. ИлошIагъекIэ цыфхэм йэзэгъу афэхуу. Зэпахыра узым зэулигъухэр зэпигъэугъэх нахь мышэми, ветераным гукъэкIыж гъэшIэгъонхэр илэх. Телевизорын еплызыэ зэгъэпшэнхэр ешых. Сид фэдэ къин къыоку-гъеми, гүгээр чIэунэ мыхъуштэу ельытэ. ХъакIехэм, ныбджэгъухэм ыгу афызэуухыгь. КъутырыкIэм зы урам шьомбгъошуу илэр, аш унаарьхэр къедэзкIыгъэх. Виктор Матвиенкэм иунэ псынкIэу къахэгъэшын пль-екIышт – гъашIэу къыкIугъэмкIэ къепшIешт.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Күшхъэфчъэ спортыр

Медальхэр къэзыхыгъэхэм аIукIагъэх

Урысые Федерацием күшхъэфчъэ спортымкэ изэнэкъою Ижевскэ, Самарэ ашыкIуагъэм Адыгейим испортсменхэм медальхэр кыышыдахыгъэх.

Республикэм күшхъэфчъэ спортымкэ иеджапэ хэгъэгум изэнэкъоу гъехъягъэ щызышыгъэ спортыменхэр кырагъэблагъэх, афгушуагъэх.

Адыгейим испортсмен цэрылоу, Урысыем ихэшыпкыгъэ командах хэтэу, спортымкэ дунэе класс

зиэ мастерэу Стлашью Мамыр критериумым дышьэр кыышыгъэ.

— Ижевскэ щыкIогъэ зэлукIегъхэм дэгъоу зафэзгъэхъязырьным фэш тренерхэм, зэкэ 16-ын кысфэхуугъэхэм «тхашуутгэцсэу» яслюжы сшоигъу,

игупшиисэхэм тащегъэгъуазэ Стлашью Мамыр. — Сягт имэфэкл мафэ хэгъэгум зэнэкъоюм сыхэлажки, апэрэ чылпэр кыдэсхыгъ.

Урысыем ихэшыпкыгъэ командах хэтэу Олимпиадэ джэгунхэм Елизавета Ошурковам за-

фегъэхъязыры. Самарэ щызэхажгээ хэгъэгум зэнэкъоюм апэрэ чылпэр кыышыдихыгъ.

— Ильэс 11 снынбжьеу күшхъэфчъэ спортым зыфэзгъасэу езгъэжъагъ, — кыышыуагъ зэхахэм Е. Ошурковам. — СызэрцIыкIум кыххэкIеу апэрэ мафэхэм күшхъэфчъэ кысатыгъагъэл. Сыгу сымыгъэкIодэу спортым сыпылыгъ, зэнэкъоуухэм сахэлахъеу езгъэжъагъ. Спорт зэлукIегъхэм дэгъоу зафэбъэхъязыры зыхууцэ, теклонигъэр кыдэхъышт.

Командэм хэтхэу Елизавета Арчибасовам, Ольга Дейко, Аленна Рацевам Урысыем изэнэкъоу Ижевскэ щыкIуагъэм тыжныр кыышыдахыгъ.

А. Кулниковскэмрэ В. Исламовырэ джэрэ медальхэр Самарэ кыышыдахыгъ.

Зэхахэм кыышыгущыIагъэх Адыгэ Республиком изаслуженэ тренерэу, СССР-м спортымкэ имастерэу Владимир Бородавкиныр, республикэм күшхъэфчъэ спортымкэ иеджапэ ишаа игуадзэу Николай Аркатовыр, 2019-рэ ильэсем Адыгейим итренер анах дэгъухэм ашыщэу Алексей Войновыр, нэмийхэри.

Еджапэм зыщызыгъасэхэрэм, спортыр зыштогъэшгъонхэм яучиэхэм джэуапхэр кызывтыгъэхэм спортыменхэм кыэбарэу кыалотагъэр макIеп. Спортым щыцIирохэр кIэлэеджаклохэм, тренерхэм ахэтхэу нэпэепль сурэтхэр атырахыгъэх.

Футбол

Къоджэ спортым зеушъомбгъу

Теуцожь районым икомандэу «ПкIашъэр»
Мыекъопэ «Зэкъошныгъ-2-м» дешIагъ.
Мыекъуапэ щыщхэм пчагъэр 2:1-у теклонигъэр
кыдахыгъ.

Красногвардейскэ районымрэ Адыгэхъалэрэ яешлаклохэм язэнэкъоу кIауухэу фэхъуугъэр футболым пыщагъэхэм агъашгъуагъ.

Мыекъуапэ икомандэу «Арсеналыр» Кошхъэблэ районым иешлаклохэм залокIэм, куаджэм кыкыгъэхэр 2:1-у зэнэкъоюм щытекъуагъэх.

Республикэм футбольымкэ и Федерации ишаа Николай Понходенкэм кытиуагъ къоджэ спортым зыкъегъээтигъэнимкэ, физкультурэм зырагъэушъомбгъунымкэ зэнэкъоуухэм нахь гэшэгъон зэрэхъуштим зэрэпильхэр. Спортымен цэрылохэр ештэгъухэм кырагъэблэгъэштых. Самбэмкэ, дзюдомкэ банэхэрэр, нэмийкI спортым лъэпкхэм апильхэу спортышом гъехъагъэ щызышыхэрэр ныбжыкIехэм аlyагъекIештых, зэдэгүүтигъухэр афызэхашштых.

Зичэзыу футбол ештэгъухэр зыгъэпсэфыгъо мафэхэм командах эштых. Зэнэкъоуухэм Адыгэ Республиком и Мафэ ехуулIэу аухыщ.

Нэклубгъор зыгъэхъязырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

Гандбол

ЕджапIэ афэхъу

Мыекъопэ гандбол командау «Адыиф-2-м» 2020 — 2021-рэ ильэс зэнэкъоуухэм непэ регъажьэ.

— Ставрополь икомандэу «Ставрополь-2-м» тыйдешшт, — кытиуагъ «Адыиф-2-м» итренер шыхыаэу, Урысыем изаслуженэ тренерэу Александр Реввэ. — Аужырэ ултээхунхэр зэрэхъагъэх, зэлукIегъум хэлэжьэштхэр кыххэтхыгъэх.

Къэлэпчээтухэу Юлиана Скнарь, ешлаклохэр Мария Кучренкэм, Юлия Кожубековам, Ангелина Куцеваловам, Ольга

Гороховам, Кобж Заремэ, нэмийхэри Ставрополь щыкIощт ештэгъум зыфагъэхъязыры.

Суперлигэм щешIэрэ «Адыифыр» Волгоград икомандэу «Динамэм» Мыекъуапэ зыщыоокIэм, «Адыиф-2-м» иешлаклохэр зэнэкъоуухэм ашлогошгъэшгъонеу еплтыгъэх. Ешэлко ныбжыкIехэм ялэпээсэныгъэ хагъэхъонимкэ аш фэдэ зэлукIегъухэр еджапэ афэхъухэр элтытэ Александр Реввэ.

Зэхээшагъэр

ыкIи кыыдэзы-

гъэкIырэр:

Адыгэ Республиком лъяпкь ИофхэмкIэ, ИкIыб къэралхэм ашы-

псэурэ тильтэпкэ-

гъухэм адыярIэ зэхъи-

ныгъэхэмкIэ ыкIи

къэбар жууцъем

иамалхэмкIэ и Комитет

Адресыр:

ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-

шиэр:

385000,

кь. Мыекъуапэ,

ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр:

52-16-79,

Редакцием авторхэм

къайхырэр А4-кIэ

заджэхэр тхъапхэу

зипчагъэхэмкIэ 5-м

емыхъухэрэр ары. Са-

тырхэм азыфагу 1,5-рэ

дэлтээу, шрифтыр

12-м нахь цыкIуну

щытэп. Мы шапхъэ-

хэм адимыштэрэ

тхъагъэхэр редакцием

зэкIегъэкIожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:

Урысые Федерацием

хэутийн ИофхэмкIэ, тел-

радиокъэтын-

хэмкIэ ыкIи зэлты-

ИэсикIэ амалхэмкIэ

и Министерствэ

и Темир-Кавказ

ЧыпIэ гъэйоры-

шапI, зэраушыхъятыгъэ

номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр

ОАО-у

«Полиграф-ЮГ»,

385000,

кь. Мыекъуапэ,

ур. Пионерскэр,

268

ЗэкIэмкIи

пчагъэр

4545

Индексхэр

П 4326

П 3816

Зак. 1623

Хэутиным узьши-

кIэтхэнэу щигт уахтэр

Сыхатыр

18.00

Зыщикиэтхэгъэхэ-

уахтэр

Сыхатыр

18.00

Редактор

шхъяIэр

Дэрбэ

Т. И.

ПшгэдэкIыж

зыхьыре

секретарыр

Тхъаркъохъ

А. Н.

Нэклубгъор зыгъэхъязырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.